IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Gospodarki i Rozwoju

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do spraw przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz ochrony praw konsumenta**
(nr 11)
z dnia 11 lipca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju

– podkomisji stałej do spraw przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz ochrony praw konsumenta (nr 11)

11 lipca 2023 r.

Podkomisja stała do spraw przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz ochrony praw konsumenta, obradująca pod przewodnictwem posła **Tadeusza Aziewicza (KO)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację o wykonywaniu zadań Inspekcji Handlowej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Chróstny** prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Gontarz** radca prawny w Wydziale Prawno-Legislacyjnym Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz **Karol Stec** dyrektor ds. koordynacji projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka** i **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz ochrony praw konsumenta.

Serdecznie witam członków podkomisji oraz zgromadzonych gości, również tych, którzy oglądają nas w internecie. Witam pana Tomasza Chróstnego, prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów; panią Joannę Jankowską-Kuć, dyrektor Departamentu Inspekcji Handlowej w UOKiK; pana Łukasza Wrońskiego, dyrektora Departamentu Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów w UOKiK; pana Grzegorza Gontarza, radcę prawnego w Wydziale Prawno-Legislacyjnym w Biurze Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców; i pana Karola Steca, dyrektora ds. koordynacji projektów w Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji.

Szanowni państwo, dzisiejszy porządek obejmuje jeden punkt. Jest to informacja prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wykonywaniu zadań Inspekcji Handlowej.

Bardzo proszę, panie prezesie, o przedstawienie stosownej informacji.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Tomasz Chróstny:

Szanowni państwo, witam serdecznie. Dziękuję bardzo.

Szczegółowe informacje przekazaliśmy w piśmie z 10 lipca, odnosząc się właśnie do działań podejmowanych przez Inspekcję Handlową. Ponieważ możliwe, że część z państwa nie miała możliwości zapoznania się z nimi, przejdę przez te kluczowe informacje i później pozostanę do państwa dyspozycji w tym zakresie, w którym chcieliby państwo uzyskać więcej informacji.

Inspekcja Handlowa jest wyspecjalizowanym organem kontroli, powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz do ochrony interesów gospodarczych państwa. Celem działań Inspekcji Handlowej jest stworzenie takiego rynku, na którym konsument będzie czuł się bezpiecznie. Podstawą działania Inspekcji Handlowej jest ustawa o Inspekcji Handlowej. Zadania wykonuje prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, którego zakres działania obejmuje m.in. organizowanie i koordynowanie kontroli o znaczeniu krajowym, sprawowanie kontroli realizacji zadań i kompetencji

przez wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej, wydawanie wytycznych i zaleceń zapewniających jednolitość postępowania Inspekcji Handlowej oraz nadzór nad ich realizacją. Z kolei wojewoda – przy pomocy wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej jako kierownika wojewódzkiej Inspekcji Handlowej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie. W strukturze Inspekcji Handlowej znajduje się 16 wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Inspekcja Handlowa realizuje kontrole na podstawie okresowych planów kontroli, m. in. rocznego planu kontroli Inspekcji Handlowej, zatwierdzanego przez prezesa UOKiK. Są one ustalane przede wszystkim w oparciu o wykryte nieprawidłowości w latach poprzednich, ich znaczenie, wagę, a także powszechność występowania danej kategorii produktów na rynku. Wojewódzcy inspektorzy mogą też podejmować kontrole nieplanowane, jeżeli wymaga tego interes konsumentów lub interes gospodarczy państwa – kontrole wynikające na przykład z napływających informacji i sygnałów, a także dodatkowych zleceń prezesa UOKiK.

Inspekcja Handlowa wykonuje zadania w czterech podstawowych obszarach. Pierwszym jest kontrola paliw płynnych i paliw stałych w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Celem działającego od 2004 r. systemu jest przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu, a także gromadzeniu na stacjach zakładowych paliw, które nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach. Zarządzającym systemem jest prezes UOKiK, który realizuje zadania przy pomocy Inspekcji Handlowej. Kontrolą w ramach systemu są objęte paliwa płynne oraz paliwa stałe, a od tego roku również wodór. Od 1 stycznia 2024 r. kontrola jakości paliw zostanie rozszerzona o kontrolę oleju napędowego w zakresie substancji stosowanych do znakowania lub barwienia wyrobów energetycznych oraz w zakresie substancji, które mogą wpłynąć na zmianę ich klasyfikacji do właściwego kodu CN. Ponadto rozważane są dalsze zmiany w ustawie o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w celu rozszerzenia kontroli o paliwa kolejowe.

Drugi obszar to kontrola produktów w zakresie spełniania przez wyroby zasadniczych lub innych wymagań oraz ogólnych wymagań bezpieczeństwa. Do zadań Inspekcji Handlowej należy kontrola produktów konsumenckich w zakresie spełniania wymagań unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego oraz ogólnych wymagań bezpieczeństwa w celu zapewnienia, by w ręce konsumentów trafiały wyłącznie towary bezpieczne, to jest takie, które nie stwarzają zagrożenia.

Wśród kontrolowanych przez Inspekcję Handlową wyrobów znajdują się m.in. sprzęt elektryczny, elektronarzędzia, zabawki, urządzenia spalające paliwa gazowe, urządzenia ciśnieniowe, sprzęt AGD, wyroby pirotechniczne, maszyny, środki ochrony indywidualnej, narzędzia, artykuły dla dzieci, meble czy czujniki tlenku węgla, a zatem bardzo szeroki zakres produktowy. Ze względu na bardzo szeroki asortyment produktów oferowanych na rynku i ograniczone zasoby działania Inspekcji Handlowej muszą być realizowane z uwzględnieniem analizy ryzyka, czyli skupiać się na obszarach wykazujących wysoki odsetek wykrywanych nieprawidłowości, charakteryzujących się bezpośrednim ryzykiem dla bezpieczeństwa i zdrowia konsumentów, wymagających cyklicznego monitorowania lub reakcji na pojawiające się negatywne zjawiska rynkowe.

Trzeci obszar to kontrola pozostałych produktów i usług oraz działania przedsiębiorców, w tym w zakresie legalności. Jest to m.in. kontrola produktów znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu, w tym w zakresie oznakowania i zafałszowania wyrobów; kontrola usług hotelarskich, rekreacyjnych, bytowych, obrotu i zarządzania nieruchomościami; kontrola legalności i rzetelności działania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu odrębnych przepisów w zakresie produkcji, handlu i usług, na przykład kontrola spełniania przez przedsiębiorców obowiązków informacyjnych w zakresie informowania o cenach towarów i usług, wynikających z oferowania produktów w opakowaniach oraz informowania konsumentów o postępowaniu z pustymi opakowaniami, a także o sposobie postępowania ze zużytym sprzętem elektronicznym i elektrycznym.

Wśród zadań realizowanych w powyższym obszarze są takie, które należą do wyłącznej kompetencji Inspekcji Handlowej, tj. kontrola spełniania przez przedsiębiorców obo-

wiązku prawidłowego informowania konsumentów o cenach towarów i usług czy choćby kontrola wyrobów włókienniczych, ale również takie, które realizuje współdzieląc kompetencje z innymi organami.

W ramach współpracy z Inspekcją Sanitarną w obszarze kosmetyków Inspekcja Handlowa kontroluje rynek produktów kosmetycznych oferowanych przez dystrybutorów. Z organami sanitarnymi sprawujemy nadzór nad detergentami, produktami biobójczymi czy substancjami chemicznymi, zarówno w zakresie prawidłowości ich oznakowania, jak i dopuszczalności stosowania w wyrobach, przy czym kontrole Inspekcji Handlowej realizowane są na etapie sprzedaży hurtowej i detalicznej. Inspekcja Handlowa kontroluje również zawartość, w tym stężenie substancji chemicznych w różnych produktach konsumenckich, przede wszystkim tam, gdzie mamy normy – mam tu na myśli m.in. obuwie, biżuterię czy dodatki do odzieży.

We współpracy z kolei z Inspekcją Ochrony Środowiska Inspekcja Handlowa nadzoruje prawidłowość oznakowania i obrót bateriami oraz akumulatorami, a także zawartość lotnych związków organicznych w farbach i lakierach. Ponadto sprawdza przestrzeganie przez przedsiębiorców nałożonych na nich obowiązków wynikających z oferowania produktów w opakowaniach oraz informowania konsumentów o postępowaniu z pustymi opakowaniami, a także o sposobie postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Zakres zadań Inspekcji Handlowej jest cały czas poszerzany o zupełnie nowe zagadnienia. Od przyszłego roku do zadań Inspekcji Handlowej będzie należała kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej. Inspekcja Handlowa otrzymała również nowe zadania w zakresie kontroli opakowań oraz pobierania opłaty recyklingowej przez przedsiębiorców. Trwają obecnie prace zmierzające do przydzielenia Inspekcji Handlowej kolejnych nowych zadań w zakresie kontroli produktów czy w zakresie obowiązków przedsiębiorców.

Czwarty obszar to ochrona interesów i praw konsumentów przez podejmowanie postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich między konsumentem a przedsiębiorcą, organizowanie i prowadzenie stałych sądów polubownych, a także prowadzenie poradnictwa konsumenckiego. Inspekcja Handlowa realizuje również zadania związane z ochroną konsumentów, prowadzone w ramach działań innych niż kontrolne.

Jest to m.in. właśnie prowadzenie postępowań w sprawach pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich – mam tu na myśli przede wszystkim dobrowolny mechanizm, gdzie wyrazić zgodę musi zarówno konsument, jak i przedsiębiorca; prowadzenie stałych sądów polubownych, a także poradnictwa w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów. Konsumenci mogą się zwrócić do Inspekcji Handlowej o pomoc w rozstrzygnięciu ich sporu o charakterze cywilnoprawnym ze sprzedawcą, przykładowo mówimy o odmowie przyjęcia reklamacji, nienależytym wykonaniu umowy czy choćby niezgodności towaru z umową. Funkcjonujące przy Inspekcji Handlowej sądownictwo polubowne jest jedną z form rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami. Sądy powoływane są na podstawie umów o ich zorganizowanie zawieranych przez wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej z organizacjami pozarządowymi reprezentującymi konsumentów lub przedsiębiorców oraz innymi zainteresowanymi jednostkami organizacyjnymi. Sądy rozpatrują spory o prawa majątkowe wynikłe z umów sprzedaży produktów i świadczenia usług zawartych między konsumentami i przedsiębiorcami.

Na szczególną uwagę zasługuje również współpraca Inspekcji Handlowej z Krajową Administracją Skarbową, która wyraża się z jednej strony przez wydawanie, na wniosek organów celno-skarbowych, opinii w sprawie spełniania wymagań przez towary zatrzymywane na granicy czy w portach, a z drugiej strony na wspólnych, skoordynowanych akcjach kontrolnych. W obu przypadkach jest to skuteczna i szybka forma eliminowania produktów importowanych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi przed dopuszczeniem ich do obrotu.

Tak jak wspomniałem, granice państwa czy porty, w tym porty morskie, to jest bardzo dobre miejsce do tego, żeby wstrzymać duże partie produktów, a zatem doprowadzić

do sytuacji, że produkty nie trafiają na rynek i nie są dopuszczane do obrotu, nie trafią w ręce konsumentów.

Inspekcja Handlowa jako wyspecjalizowany organ kontroli odgrywa istotną rolę również w procesie pozyskiwania materiału dowodowego, który może być wykorzystany w toku postępowań prowadzonych przez prezesa urzędu. Na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w celu zbadania zjawisk lub procesów gospodarczych zachodzących na rynku, prezes UOKiK zleca Inspekcji Handlowej kontrole działań przedsiębiorców.

Dzięki współpracy między UOKiK a Inspekcją Handlową możliwe jest pozyskanie dużo szerszego materiału dowodowego dla prowadzenia postępowań dotyczących naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, co przy uwzględnieniu sygnałów konsumentów oraz stanowiska przedsiębiorcy daje prezesowi UOKiK możliwość całościowej analizy praktyki przedsiębiorcy. Bardzo często praktyki przedsiębiorców, które mogą potencjalnie naruszać prawa konsumentów, uwidaczniają się lokalnie w danym regionie lub tylko w sklepach stacjonarnych, stąd ta współpraca również jest niezwykle istotna.

Wyrazem tego jest choćby zlecenie w ostatnim czasie przez organ kontroli mających na celu sprawdzenie i ustalenie stanu faktycznego, dotyczącego sposobu informowania konsumentów o cenach oferowanych produktów, w związku z wejściem w życie tzw. dyrektywy Omnibus czy też kontrole różnicowania cen między ceną towaru wskazaną na półce a ceną towaru wskazaną przy kasie tudzież już bezpośrednio po transakcji, na paragonie.

Możliwość wsparcia prezesa UOKiK przez Inspekcję Handlową w realizacji zadań należących do zakresu jego działania przewiduje również ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Przykładem takich działań były kontrole, podczas których Inspekcja Handlowa zbierała materiał pozwalający na zbadanie zjawisk zachodzących na rynku w zakresie kształtowania się ceny wybranych produktów, na przykład świeżych owoców i warzyw, sposobu ustalania tych cen czy zjawisk świadczących o wykorzystaniu przez podmioty przewagi kontraktowej. Jak państwo zerkną na naszą stronę, również dzisiaj tego typu działania się rozpoczęły, właśnie wspólnie z Inspekcją Handlową.

Podsumowując, Inspekcja Handlowa jest organem kontroli posiadającym szeroki i niezwykle różnorodny wachlarz zadań w wielu obszarach, co wymaga od pracowników wiedzy w bardzo różnych dziedzinach, znajomości wielu przepisów i procedur. Poza szerokimi uprawnieniami kontrolnymi nie należy zapominać o pozostałej działalności Inspekcji Handlowej w zakresie prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, prowadzenia i organizowania sądów polubownych czy też poradnictwa konsumenckiego, a także niezwykle ważnej roli, jaką Inspekcja Handlowa pełni, wspierając Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w badaniu zjawisk zachodzących na rynku, w tym w zakresie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej.

Na przestrzeni ostatnich lat zakres działania Inspekcji Handlowej zmieniał się i choć od 1 lipca 2020 r. Inspekcja Handlowa przekazała kompetencje w zakresie kontroli żywności do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, pojawiają się nowe obszary kontroli. Jednocześnie zachodzą nowe zjawiska na rynku, w tym m.in. rozwijające się nowe formy sprzedaży produktów, metody działania podmiotów, w tym m.in. w sieci. One również powodują konieczność nowego zdefiniowania roli Inspekcji Handlowej, bez stawania przed koniecznością wyboru zadań do realizacji, tak jak ma to miejsce w ostatnim czasie, także z uwagi na ograniczone zasoby w inspektoratach. Stąd m.in. racjonalność w gospodarowaniu zasobami potrzebuje zachowania ciągłości. To niewątpliwie jest związane z kompetencjami, a także przez to również z budżetami wynagrodzeń – to jest to zadanie, przed którym również Inspekcja Handlowa stoi.

Bardzo dziękuję za uwagę. Pozostaję do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Panie prezesie, dziękuję za przedstawienie tej informacji.

Rzeczywiście otrzymaliśmy materiał na piśmie, natomiast ogląda nas wiele osób, które nie mogą tu być obecne fizycznie. Materiał zostanie zapisany, będzie dostępny w internecie. Taka prezentacja jest potrzebna, jeszcze raz za to dziękuję.

Mam świadomość znaczenia Inspekcji Handlowej, dlatego chciałem zapytać pana prezesa, jakie są plany budżetu Inspekcji Handlowej? Ile osób pracuje w Inspekcji Handlowej? Jakie jest średnie wynagrodzenie w Inspekcji Handlowej?

Prezes UOKiK Tomasz Chróstny:

Dziękuję bardzo.

Odpowiadając na pytania, ogółem budżet wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej… Przypomnę, że to jest inspekcja, która działa w ramach administracji zespolonej. A zatem Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpowiada za część merytoryczną, kontrolną, ustalanie planów kontroli, programów kontroli, z kolei zarządzanie jednostkami na poziomie województw odbywa się przez właściwych wojewodów. To oni decydują o kwestiach kadrowych, o kwestiach wynagrodzeń, strukturze wynagrodzeń, mogą dodatkowo zlecać działania podległym inspekcjom w ramach administracji zespolonej. Przypomnę, to jest Inspekcja Handlowa, ale nie tylko, bo tam jeszcze IJHARS, inspektorat Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jeszcze wiele innych.

Jeżeli chodzi o budżet ogółem, w skali kraju, dane za 2022 r. wskazują, iż wynosił on 98,5 mln zł, z czego kwoty przeznaczone na realizację działań o charakterze kontrolnym to jest łącznie kwota niespełna 73 mln zł.

Co do liczby etatów, mówimy ogółem, jest to 959 etatów we wszystkich inspektoratach Inspekcji Handlowej w skali kraju.

Natomiast jeżeli chodzi o poziom wynagrodzeń, zdaje się, że to jest też to pytanie, które tutaj padło… Jeżeli mówimy o wynagrodzeniu zasadniczym za zeszły rok, to jest kwota to 4056 zł. Obecnie wynagrodzenie zasadnicze wynosi ok. 5900 zł brutto. Nie mam przed sobą danych, ale wszystkich państwa zainteresowanych zachęcam do sięgnięcia do ostatniego sprawozdania szefa Służby Cywilnej. Nie wiem, czy mamy… Tam mamy dane przekrojowe, te dane pojawiają się również w stosunku do pozostałych inspekcji.

Jeżeli byłaby dosłownie minuta, to spróbujemy sięgnąć do tych danych, żeby przedstawić.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Jeżeli da się to szybko zrobić, to może tak, bo nie spodziewam się dużej liczby pytań.

Pan poseł chce zadać jakieś pytanie?

Poseł Krzysztof Czarnecki (PiS):

Nie, dziękuję.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Może w międzyczasie, chciałem pana, panie prezesie zapytać, jak ocenia pan efektywność aktualnej struktury zarządzania, realizacji zadań Inspekcji Handlowej? Pamiętam czasy, kiedy zarządzał główny inspektor inspekcji, nadzorowany przez prezesa UOKiK. Struktura istotnie się zmieniła. Ciekaw jestem pana refleksji.

Prezes UOKiK Tomasz Chróstny:

Oczywiście za chwilę spróbujemy… Te dane są oczywiście publicznie dostępne, więc można też obserwować trend, jeżeli chodzi o zmiany wynagrodzeń. Zachęcam. Spróbujemy odnaleźć, ze względu na połączenie internetowe mogą być problemy.

Natomiast całościowe sprawozdanie szefa Służby Cywilnej za zeszły rok również jest już dostępne, ono zazwyczaj ukazuje się na koniec marca kolejnego roku za rok ubiegły. Widzimy również wysokości wynagrodzeń plus ich zmienność, bo tam mamy oczywiście sprawozdania oczywiście również za poprzednie lata.

Zatem jeżeli zwrócimy uwagę na kompetencje inspektorów, to wydaje się zasadne, mówimy o osobach, które z jednej strony muszą mieć odpowiednie doświadczenie zawodowe… Mamy inspekcję, która jest bardzo horyzontalna. A zatem kontrole, tak jak tutaj było wspomniane, od zabawek, przez sprzęt elektryczny, przez chemię. Mamy również w tym zakresie wyspecjalizowane trzy laboratoria – w Bydgoszczy (laboratorium paliwowe), w Łodzi (chemiczne, bardzo skomplikowane, zaawansowane, doprecyzowując,

tam jest chemiczno-włókiennicze); w Lublinie mamy laboratorium dotyczące zabawek. Trafiają tam m.in. produkty, które w ramach współpracy z Krajową Administracją Skarbową podlegają badaniom, tak żeby wykluczyć dopuszczenie na rynek produktów niebezpiecznych dla najmłodszych konsumentów. To jest też bardzo ważne działanie.

Te kompetencje są bardzo zróżnicowane, a pamiętajmy, że z jednej strony mamy bardzo szeroki zakres produktowy i usług, które mogą podlegać weryfikacji przez Inspekcję Handlową. Z drugiej strony mamy kompetencje, które wymagają wiedzy prawnej, bo pamiętajmy, że kontrola najczęściej kończy się wydaniem decyzji o charakterze administracyjnym. Ma to oczywiście też skutek prawny, stąd ona musi być dobrze napisana, aby broniła się w sądzie.

Stąd jak spojrzymy, to kompetencje w stosunku do wynagrodzeń, ta dynamika… Wydaje się, że też jeżeli chodzi o administrację publiczną, rynek po prostu ucieka. Oczywiście te kompetencje… Zwłaszcza że kompetencji, jeżeli chodzi o Inspekcję Handlową, przybywa, natomiast często nie idą za tym budżety, zwłaszcza w ostatnich latach.

Jeżeli zaś chodzi o reformę, która miała miejsce już wiele lat temu, gdy struktura była taka… Może przypomnę, bo część z państwa może też nie mieć tej wiedzy. Przez wiele lat funkcjonowała, zwłaszcza jeszcze w latach dziewięćdziesiątych, struktura… Nad wojewódzkimi inspektorami Inspekcji Handlowej był główny inspektor Inspekcji Handlowej i nad nim był prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zmiana, jak dobrze rozumiem, o którą pyta pan przewodniczący, to jest wyeliminowanie łańcucha pośredniego w postaci głównego inspektora Inspekcji Handlowej. Samo skrócenie tej ścieżki, jeżeli chodzi o decyzje, planowanie, programy kontroli, według mnie absolutnie było działaniem pozytywnym.

Natomiast dużo szerszym pytaniem, które wymaga pewnej refleksji, wymaga przedyskutowania, jest po pierwsze pytanie o to, jak ma funkcjonować, przy takim szerokim wachlarzu kompetencji, Inspekcja Handlowa w przyszłości. Na dzisiaj niestety niekiedy idzie to w złym kierunku, tj. takim, że jeżeli nie ma innych inspekcji, które chciałyby podjąć działania, to trafia to do Inspekcji Handlowej. Nawet ostatnie zadanie, jeżeli chodzi o pewne elementy dotyczące ochrony środowiska… Mam wątpliwości, czy rzeczywiście ten kierunek jest słuszny, żeby jednak tego typu kompetencje wpadały do Inspekcji Handlowej, a nie do wyspecjalizowanego w zakresie ochrony środowiska organu.

Druga sprawa to jest oczywiście kwestia tego, gdzie docelowo powinna być Inspekcja Handlowa, ponieważ jak spojrzymy na kompetencje Inspekcji Handlowej, to mamy wąski zakres efektów synergicznych w postaci kontroli działań, tych dodatkowych, zlecanych przez prezesa UOKiK. Mam tu na myśli choćby te tegoroczne, jeżeli chodzi o weryfikację, czy przedsiębiorcy prawidłowo informują o obniżkach, m.in. o najniższej cenie z ostatnich 30 dni przed obniżką, gdzie również Inspekcja Handlowa wykonała świetną pracę.

Działania zlecone, które prowadzi Inspekcja Handlowa, dotyczą też m.in. przewagi kontraktowej, ale te decyzje, które były wydawane tam, gdzie sprawdzaliśmy różnicę cen na półkach czy kraj pochodzenia owoców i warzyw, to jest też działanie, które było realizowane wspólnie z Inspekcją Handlową.

Natomiast takim podstawowym przedmiotem działań Inspekcji Handlowej, funkcjonującej w ramach administracji zespolonej, de facto jest bezpieczeństwo produktów. Jeżeli spojrzelibyśmy na kwestie związane z poradnictwem, to oczywiście, one są ważne, to jest ważny element usług publicznych świadczonych dla ludności, dla konsumentów w ich indywidualnych sprawach. Ale ten obszar powinien być w pełni zagospodarowany przez rzeczników konsumentów.

Natomiast dzisiaj bezpieczeństwo produktów i usług, w tym nadzór rynku, to jest ten core business, którym zajmuje się Inspekcja Handlowa. Jestem w stanie jak najbardziej sobie wyobrazić inspekcję sprawną, skuteczną i efektywną, która mogłaby funkcjonować w ramach wydzielonego głównego inspektora Inspekcji Handlowej, na przykład pod ministrem właściwym do spraw gospodarki, czyli per analogiam jak to ma miejsce w przypadku IJHARS funkcjonującej pod ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

Natomiast dyskusja o tym, jak powinna wyglądać Inspekcja Handlowa na przestrzeni najbliższych lat, przy tym, jak ewoluował rynek, bez wątpienia jest konieczna, tak aby

zapewnić bezpieczeństwo produktów i aby przede wszystkim zapewnić choćby sprawne eliminowanie niebezpiecznych produktów. Mamy jeszcze wiele do zrobienia, tak aby produkty, które nie spełniają wymogów, nie tylko były eliminowane z magazynów czy z dystrybucji, ale również choćby od konsumentów.

Dzisiaj ten obszar jest bardzo mocno niezaopiekowany, także ze względu na pewne słabości natury prawnej, więc ta dyskusja pewnie będzie potrzebna w nowej kadencji parlamentu. Ona wymaga czasu i wymaga też refleksji. Który model byłby lepszy? Trudno powiedzieć. Wydaje mi się, że to powinna być właśnie… To powinno być efektem pewnych konsultacji i pewnego konsensusu w tym zakresie. Mamy świadomość tego, jak bardzo zmienił się rynek w ostatnich 30 latach i jak ważne jest szukanie efektywności instytucji publicznych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Dziękuję.

Chciałem jeszcze dopytać, bo nie widzę na razie innych zgłoszeń, o wyposażenie laboratoriów. W jakim stopniu ono jest satysfakcjonujące?

Prezes UOKiK Tomasz Chróstny:

Jeżeli chodzi o wyposażenie laboratoriów, bez wątpienia mamy wyjątkowe, świetnie prosperujące, bo właśnie bardzo mocno wyspecjalizowane, jeżeli chodzi o bardzo kompetentny zespół, ale też sprzęt, laboratorium w Bydgoszczy – laboratorium paliwowe.

To jest bardzo dobry przykład tego, jak działa Inspekcja Handlowa. To jest często ta mozolna praca organiczna, która nie jest widoczna w krótkim czasie, a jakbyśmy spojrzeli na to, co się wydarzyło na rynku, na przestrzeni dekady–dwóch, to tam ten istotny spadek, wówczas, między tymi dwoma… W dłuższym okresie istotny spadek nieprawidłowości, a dzięki temu poprawa jakości paliw, to jest m.in. właśnie efekt pracy Inspekcji Handlowej. A zatem bardzo dobrze funkcjonujące, z pełną akredytacją, laboratorium paliwowe w Bydgoszczy.

Laboratorium chemiczno-włókiennicze w Łodzi dzisiaj bez wątpienia wymaga doinwestowania, także jeżeli chodzi o dostępną przestrzeń. Mamy tam całkiem nowoczesny park laboratoryjnym – maszynowo-urządzeniowo-laboratoryjny, tak może to określę. Bardzo dobry zespół, natomiast ze względu na to, że ewoluował też zakres kontroli, dzisiaj potrzeby lokalowe to bez wątpienia element, który będzie wymagał w ciągu dwóch–trzech lat podjęcia już bardzo zdecydowanych decyzji kierunkowych, a za tym oczywiście idą kwestie finansowe.

Trzeci element to laboratorium, w którym badamy zabawki. Nie, przepraszam bardzo, to jest złe pojęcie. Laboratorium w Lublinie to jest przede wszystkim kontrola artykułów i produktów przeznaczonych dla dzieci. To są nie tylko zabawki, ale również nosidełka, wózki, szelki – wszelkie elementy, które służą zabezpieczeniu dziecka. Bez wątpienia bardzo ważny obszar. Jest to również laboratorium bardzo perspektywiczne. Wydaje się, że jesteśmy w stanie pod tym względem jeszcze je dodatkowo doposażyć i atestować, natomiast to też wymaga czasu, zaangażowania, budżetu.

Mam nadzieję, że to wyczerpuje odpowiedź.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Czy ktoś z państwa? Pan poseł, ktoś z zaproszonych gości chciałby jeszcze zabrać głos, zadać pytanie, skomentować?

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes UOKiK Tomasz Chróstny:

Bardzo dziękuję.

Jeszcze tylko dopowiadając, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za 2022 r. w Inspekcji Handlowej wyniosło 6455 zł.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Nie jest to chyba dobra informacja, ale to już jest wyzwanie dla parlamentarzystów kolejnej kadencji.

Nie widzę zgłoszeń. Pięknie dziękuję za przedstawienie informacji. Myślę, że jeszcze spotkamy się w tej kadencji, ale trudno mi przewidzieć, bo nie wiadomo, ile jeszcze będzie posiedzeń Sejmu. Różne informacje na ten temat do mnie docierają.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie.